

Parlament Europejski

PARLAMENT EUROPEJSKI: GŁOS OBYWATELI W UNII EUROPEJSKIEJ

*Europe Direct to serwis, który pomoże Państwu
znaleźć odpowiedzi na pytania dotyczące Unii Europejskiej.*

Numer bezpłatnej infolinii (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Informacje są udzielane nieodpłatnie, większość połączeń również jest bezpłatna
(niektórzy operatorzy, hotele lub telefony publiczne mogą naliczać opłaty).

Więcej informacji o Unii Europejskiej można znaleźć w portalu Europa (<http://europa.eu>).

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2015

ISBN 978-92-823-5507-7

doi:10.2861/56641

Oddano do druku w styczniu 2015.

Ilustracje: © Jing Zhang / Unia Europejska

© Unia Europejska, 2015

Powielanie materiałów dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Printed in Belgium

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE BIELONYM BEZ CHLORU PIERWIASTKOWEGO (ECF)

PRZEDMOWA PRZEWODNICZĄCEGO

Unia Europejska opiera się na fascynujących ideach pokoju, wolności, stabilizacji i dobrobytu. Po stuleciach cierpienia naznaczonych druzgocącymi konfliktami i dwoma wojnami światowymi nastała nowa era, w której powołano do życia Wspólnoty Europejskie. Brak wojen oraz otwarte granice w Europie sprawiły, że spełnił się odwieczny sen ludzkości. Wojna między państwami członkowskimi UE jest dziś niewyobrażalna. Dla pół miliarda Europejczyków jednolity rynek stał się rzeczywistością. Żyjemy dziś w wolnej i otwartej Europie. W Europie, która może być dumna ze swojej kulturowej różnorodności, zaangażowania na rzecz ochrony praw swoich obywateli oraz wspólnych wartości.

Nasi wrogowie stali się naszymi przyjaciółmi, udało nam się przewyciężyć

narodowe, religijne i filozoficzne różnice i wspólnie wzrastać w zjednoczonej Europie. Zrozumieliśmy, że nie da się oddzielić naszych interesów od interesów naszych sąsiadów; albo wszyscy przegramy, albo wszyscy zwyciężymy.

Co to oznacza w praktyce? Oznacza to rozstrzyganie sporów za pomocą dialogu i konsensusu, podejmowanie decyzji opartych na zasadach solidarności i demokracji, a nie – uleganie najsilniejszemu, godzenie interesów mniejszych i większych państw członkowskich, Europy Północnej i Południowej, Wschodniej i Zachodniej, a także stawianie wspólnego dobra ponad interesy danej jednostki.

Nie wolno nam jednak uważać UE lub projektu integracji europejskiej za dane nam raz na zawsze. W historii Europy

nastał niespokojny czas. Dla wielu osób w Europie są to trudne chwile. W obliczu finansowego i gospodarczego kryzysu wielu Europejczyków traci wiarę w politykę i instytucje. Ten kryzys zaufania wpływa także na proces integracji europejskiej. Musimy zrozumieć, że ludzie w Europie mają mało czasu na debaty instytucjonalne, ponieważ są zbyt zajęci troską o przyszłość swoich dzieci, swoją pracę i emeryturę.

Jeśli Unia chce na nowo ożywić swój projekt, musi dowieść swoich umiejętności rozwiązywania problemów istotnych dla jej obywateli. Parlament Europejski to demokratyczne forum, na którym można prowadzić debatę na temat przyszłego kursu politycznego UE.

Posłowie do Parlamentu Europejskiego są przedstawicielami obywateli, a ja jako przewodniczący jestem szczególnie dumny, że mogę przewodniczyć tak oddanemu

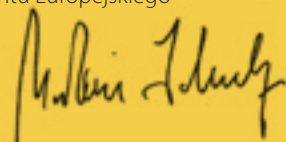
i otwartemu Parlamentowi. Parlament Europejski to instytucja, dzięki której Wasz głos może być usłyszany, gdyż to Wy wybieracie swoich przedstawicieli do obrony kluczowych interesów. A my chcemy tego głosu słuchać.

Pracujemy teraz dla nas samych i dla kolejnych pokoleń na rzecz Europy, która będzie silną gospodarczo, sprawiedliwą społecznie, wolną i demokratyczną ojczyzną.

Ten Parlament to serce demokracji na szczycie UE. Parlament Europejski zawsze będzie po stronie obywateli, pracując nad poprawą codziennego życia setek milionów Europejczyków. Parlament Europejski będzie sprawował swoje obowiązki godnie i uczciwie, bazując na szacunku i nie dopuszczając do dyskryminacji.

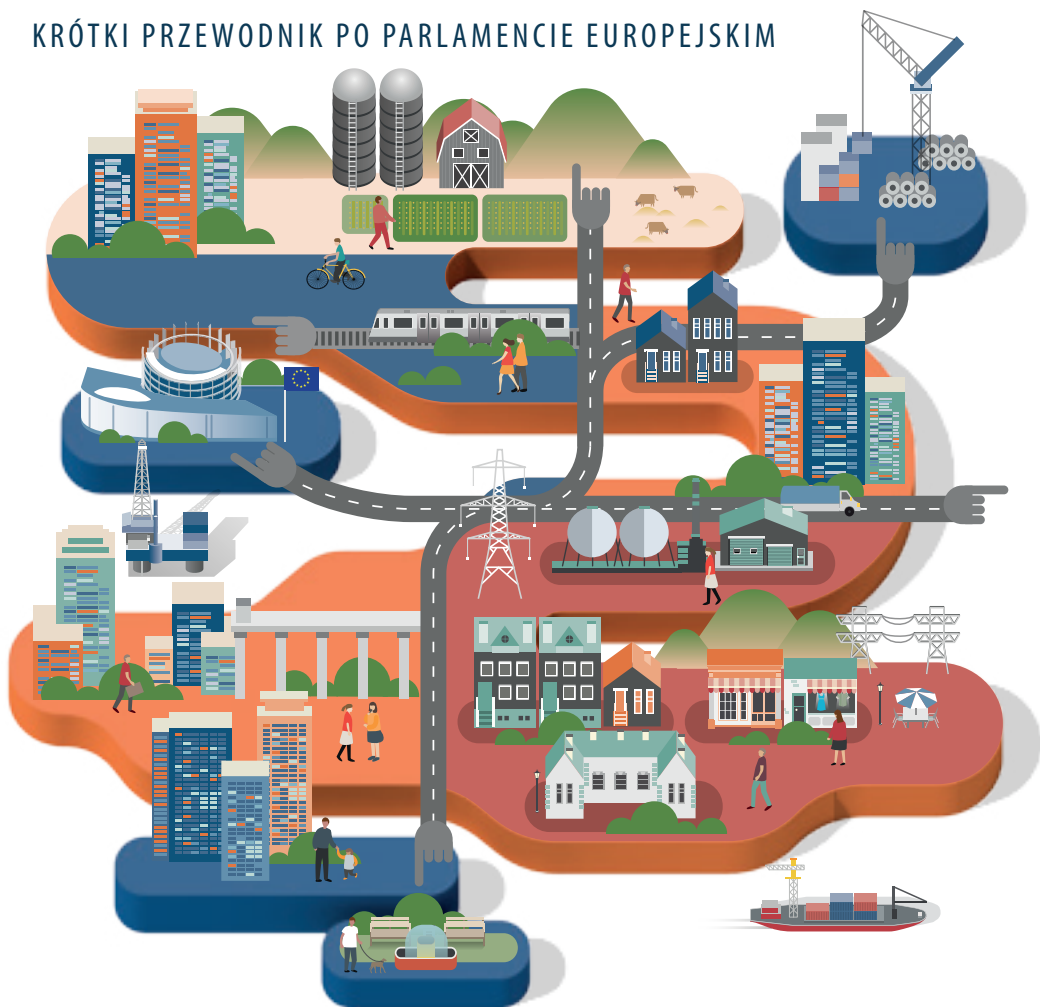
Martin Schulz

Przewodniczący
Parlamentu Europejskiego

PARLAMENT EUROPEJSKI: GŁOS OBYWATELI W UNII EUROPEJSKIEJ

KRÓTKI PRZEWODNIK PO PARLAMENCIE EUROPEJSKIM

UNIA EUROPEJSKA: CZYM JEST I JAKIE SĄ JEJ CELE

Unia Europejska (UE) to jedyne w swoim rodzaju partnerstwo gospodarcze i polityczne obejmujące 28 państw członkowskich. Powstała ona po drugiej wojnie światowej w celu zacieśniania współpracy gospodarczej. Punktem wyjścia było założenie, że kraje powiązane ze sobą przez handel staną się gospodarczo współzależne, a więc będą mniej skłonne do konfliktów. Podstawą UE jest praworządność. Wszystkie jej działania opierają się na traktatach uzgodnionych przez wszystkie państwa członkowskie. Niektóre najważniejsze osiągnięcia UE ilustruje infografika.

UE nieustannie dba o to, aby jej instytucje były przejrzyste i miały charakter demokratyczny. Parlament Europejski to jedyne wielonarodowe zgromadzenie parlamentarne wybierane bezpośrednio przez obywateli. 751 posłów do Parlamentu Europejskiego reprezentuje ponad 500 mln obywateli z 28 państw członkowskich. Obywatele europejscy mogą brać udział w procesie politycznym na wiele różnych sposobów. Mogą na przykład brać udział w wyborach europejskich, nawiązywać kontakty z posłami do Parlamentu Europejskiego, złożyć petycję do Parlamentu Europejskiego lub podjąć inicjatywę obywatelską, polegającą na zwróceniu się do Komisji Europejskiej o przygotowanie wniosku ustawodawczego.

Petycja do Parlamentu Europejskiego:

europarl.europa.eu/aboutparliament/pl/00533cec74/Petitions.html

OTO NIEKTÓRE NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA UE

1. Pół wieku pokoju, stabilności i dobrobytu to czynniki, które znacząco przyczyniły się do poprawy warunków życia milionów Europejczyków.

6. Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa umożliwia UE mówienie jednym głosem w sprawach globalnych; UE działa również wspólnie, udzielając pomocy rozwojowej krajom trzecim, zajmując się kwestiami dotyczącymi praw człowieka na świecie i nawiązując stosunki handlowe z krajami trzecimi.

2. Dzięki zniesieniu kontroli granicznych między państwami członkowskimi UE obywatele mogą swobodnie podróżować po prawie całym kontynencie; w Europie znacznie łatwiej jest teraz żyć i pracować za granicą.

3. Tak zwany jednolity rynek umożliwia swobodny przepływ większości towarów, usług, kapitału i osób w granicach UE i stanowi główną siłę napędową unijnych gospodarek.

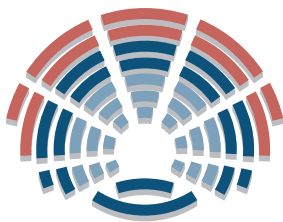
4. Wprowadzenie jednolitej waluty euro, która jest obecnie środkiem płatniczym w większości państw członkowskich, jeszcze bardziej ułatwiło handel i podróżowanie.

5. Wartości takie, jak godność człowieka, wolność, demokracja, równość, praworządność i przestrzeganie praw człowieka, zapisano w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej; instytucje UE i rządy należących do niej krajów mają prawny obowiązek ochrony tych wartości podczas stosowania unijnego prawa.

INSTYTUCJE UNII EUROPEJSKIEJ

PONIŻEJ OPISANO POKRÓTCZE NAJWAŻNIEJSZE
INSTYTUCJE UE I ICH FUNKCJE

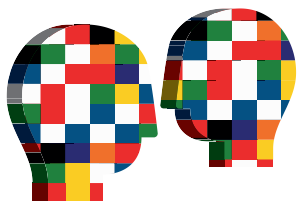
PARLAMENT EUROPEJSKI

Jest jedyną instytucją UE wybieraną bezpośrednio, reprezentuje 500 mln mieszkańców UE, odgrywa kluczową rolę w wyborze przewodniczącego Komisji Europejskiej oraz wspólnie z Radą Unii Europejskiej uchwała prawo i budżet UE.

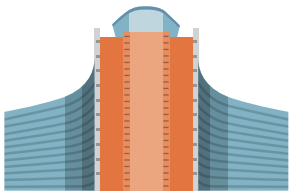
RADA EUROPEJSKA

Określa ogólne priorytety UE, na jej czele stoi przewodniczący, a w jej skład wchodzi szefowie państw i rządów oraz przewodniczący Komisji Europejskiej.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ

Reprezentuje rządy państw członkowskich, a przewodnictwo w niej sprawują rotacyjnie państwa członkowskie.

KOMISJA EUROPEJSKA

Jest organem wykonawczym UE, odpowiada za proponowanie i wdrażanie przepisów prawnych UE, przestrzeganie traktatów i bieżące funkcjonowanie UE.

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI

Jest najwyższym sądem w kwestiach dotyczących prawa UE, interpretuje unijne prawo i dba o jego jednolite stosowanie we wszystkich państwach członkowskich UE.

TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY

Kontroluje unijne finanse, jako zewnętrzny audytor przyczynia się do poprawy zarządzania finansami UE i pełni funkcję niezależnego strażnika interesów finansowych obywateli UE.

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

Jest bankiem centralnym jednolitej waluty europejskiej euro, a jego głównym zadaniem jest utrzymanie siły nabywczej euro, a tym samym stabilności cen w strefie euro.

Więcej informacji na temat europejskich instytucji i organów można znaleźć pod adresem: europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_pl.htm

UPRAWNIENIA I ROLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Parlament Europejski (PE) to jedyny w swoim rodzaju praktyczny przykład wielonarodowej i wielojęzycznej demokracji. Wybierani bezpośrednio posłowie do Parlamentu Europejskiego uczestniczą w debatach publicznych i odgrywają decydującą rolę w kształtowaniu polityki UE. Poniżej opisano główne obszary ich działalności.

PRZEPISY PRAWNE

Parlament Europejski podejmuje wspólnie z Radą UE decyzje dotyczące przepisów prawnych mających wpływ na codzienne życie obywateli Unii. Przepisy te odnoszą się do takich kwestii, jak swoboda podróżowania, bezpieczeństwo żywności, ochrona konsumentów, środowisko i większość gałęzi gospodarki. Państwa członkowskie w dalszym ciągu mają prawo weta w takich dziedzinach, jak: podatki, sprawy zagraniczne i dotyczące obronności. W niektórych dziedzinach Radzie potrzebna jest

zgoda Parlamentu Europejskiego, zanim będzie mogła podjąć decyzję. Jednak nawet dziedziny, w których państwa członkowskie samodzielnie podejmują decyzje, takie jak edukacja i kultura, są często przedmiotem działań wspierających ze strony UE, jak np. program „Erasmus+”, dzięki któremu młodzi Europejczycy mają możliwość studiowania, wolontariatu lub stażu i zdobycia doświadczenia zawodowego za granicą.

Zaangażuj się w kształtowanie polityki europejskiej:
europa.eu/eu-law/have-your-say/index_pl.htm

POWSZECHNIE WIADOMO, ŻE W 2012 R. PARLAMENT EUROPEJSKI ODRZUCIŁ UMOWĘ HANDLOWĄ DOTYCZĄCĄ ZWALCZANIA OBROTU TOWARAMI PODROBIONYMI (ACTA)

Celem tej wielonarodowej umowy było ustanowienie międzynarodowych standardów egzekwowania praw własności intelektualnej. Jednak organizacje reprezentujące obywateli i interesy pozarządowe argumentowały, że umowa ta może naruszać szereg praw podstawowych, w tym wolność wypowiedzi i prawo do prywatności.

Ponadto z powodu tajności negocjacji w sprawie umowy z tego procesu wykluczono grupy społeczeństwa obywatelskiego, kraje rozwijające się oraz opinię publiczną. Podpisanie

umowy przez UE i wiele spośród jej państw członkowskich doprowadziło do licznych protestów w całej Europie. W wyniku presji społeczeństwa obywatelskiego, czego wyrazem było pięć petycji, z których jedna zebrała 2,8 mln podpisów, Parlament Europejski dokładnie sprawdził i ostatecznie odrzucił tę umowę.

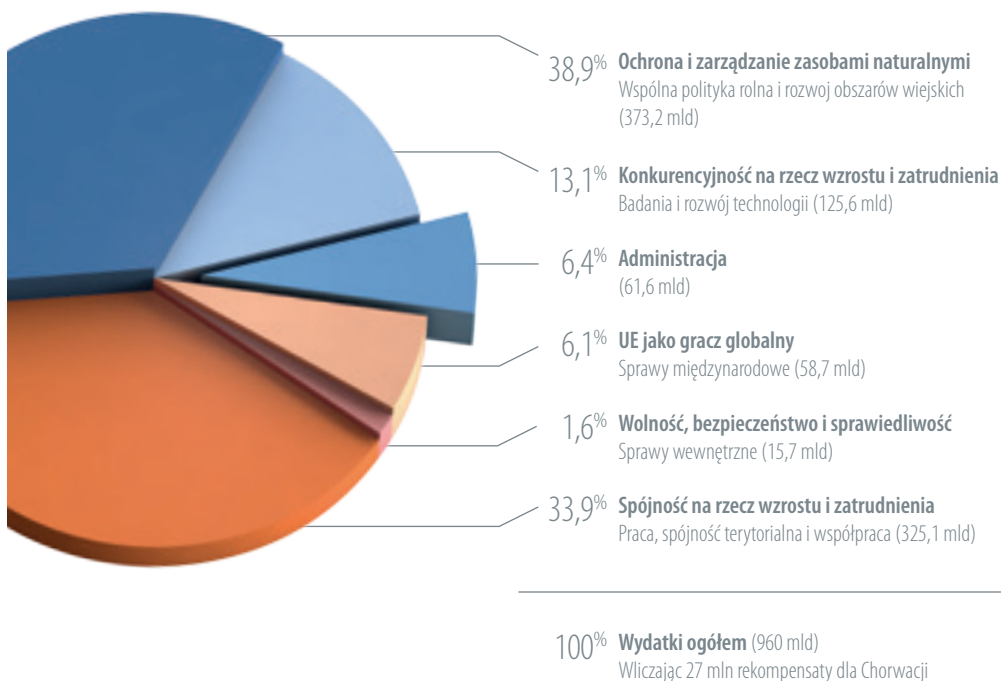
W rzeczywistości był to koniec umowy ACTA, co oznaczało, że tekst nie może zostać przyjęty przez żadne z państw członkowskich UE.

BUDŻET

Uprawnienia budżetowe są kluczowymi prerogatywami każdego parlamentu, ponieważ ten, kto rozdziela fundusze, ma władzę pozwalającą na ustalanie priorytetów. Na szczeblu UE uprawnieniami tymi dzielą się

Parlament Europejski i Rada. Co siedem lat obydwie instytucje wspólnie przyjmują wieloletnie ramy finansowe, a także kontrolują, a co roku zatwierdzają budżet na następny rok, jak i wydatki poniesione w poprzednim roku.

BUDŻET UE NA LATA 2014–2020
Pułapy wydatków (w euro) na siedem lat

Więcej na temat budżetu UE:

europarl.europa.eu/aboutparliament/pl/003dcd4001/The-budget-procedure-explained.html

KONTROLA

Parlament Europejski monitoruje właściwe wykorzystanie środków finansowych UE. Przy mianowaniu kandydata na przewodniczącego Komisji Europejskiej bierze się pod uwagę wyniki wyborów do Parlamentu Europejskiego. Parlament wybiera przewodniczącego i zatwierdza skład Komisji (przewodniczącego i kolegium komisarzy), którą może także zmusić do ustąpienia. Komisarze muszą często udzielać Parlamentowi wyjaśnień dotyczących swoich działań, a przewodniczący Rady Europejskiej Unii i Wysoki

Przedstawiciel do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa regularnie występują przed Parlamentem, aby informować posłów i odpowiadać na ich pytania. W ciągu kilku ostatnich lat Parlament znacznie zintensyfikował dialog ze wszystkimi najważniejszymi podmiotami podejmującymi decyzje w sprawie euro, aby rzucić więcej światła na sposób podejmowania decyzji w ramach polityki monetarnej. W ten sposób Parlament stał się jednym z forów działających na rzecz poprawy przejrzystości zarządzania strefą euro.

Więcej na temat uprawnień i procedur Parlamentu Europejskiego:

europarl.europa.eu/aboutparliament/pl/007c895f4c/Powers-and-procedures.html

PARLAMENT EUROPEJSKI

OBROŃCĄ WOLNOŚCI I DEMOKRACJI

Jako jedyna instytucja UE wybierana bezpośrednio, Parlament bardzo poważnie traktuje swoją rolę strażnika wolności, praw człowieka i demokracji, zarówno w Europie jak i poza jej granicami. Zadaniem posłów jest przede wszystkim reprezentowanie obywateli na szczeblu UE i ochrona ich interesów w dialogu z unijnymi przywódcami i instytucjami.

Większość międzynarodowych umów zawieranych przez UE wymaga zatwierdzenia przez Parlament Europejski, który uczestniczy również w kształtowaniu polityki UE w zakresie pomocy rozwojowej i humanitarnej. Posłowie do Parlamentu w coraz większym stopniu wpływają na europejską politykę zagraniczną

oraz utrzymują bliskie kontakty z ustawodawcami na całym świecie.

Posłowie często pełnią rolę obserwatorów wyborów w krajach na całym świecie, aby wykryć ewentualne nieprawidłowości. Dbają też o ochronę praw człowieka w zewnętrznych umowach gospodarczych i handlowych zawieranych przez UE, a także przyznają Nagrodę im. Sacharowa wyróżniającą osoby i organizacje zasłużone dla obrony praw człowieka, demokracji i wolności słowa, walczące z nietolerancją i uciskiem w dowolnym miejscu na świecie. Wśród laureatów tej nagrody znaleźli się Malala Yousafzai, Nelson Mandela i Aung San Suu Kyi.

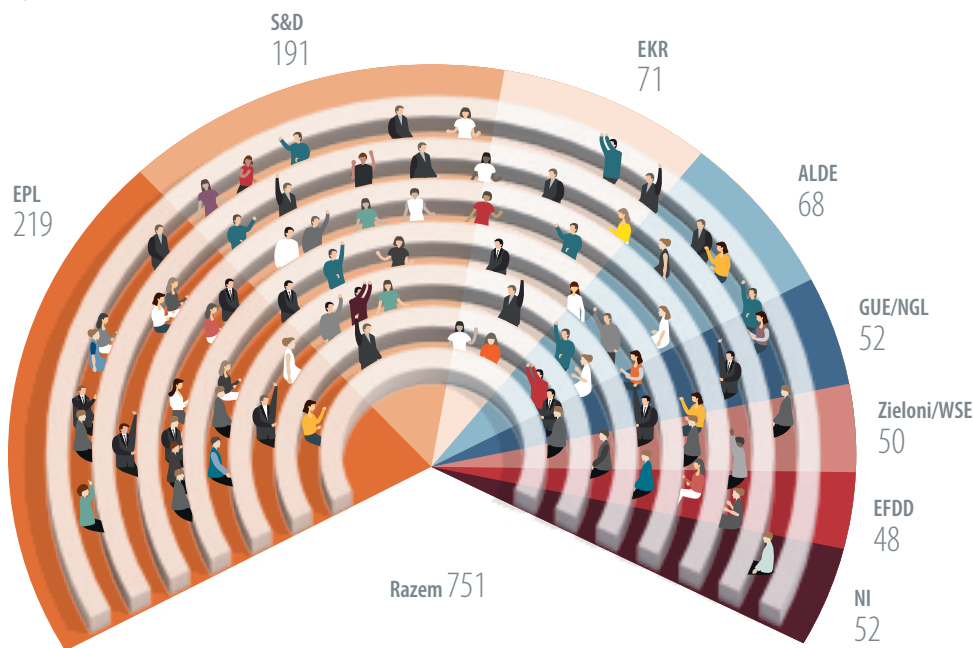

Więcej o Nagrodzie im. Sacharowa przyznawanej przez Parlament Europejski:
europarl.europa.eu/sakharov

STRUKTURA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

SKŁAD PARLAMENTU
PODZIAŁ NA GRUPY POLITYCZNE (14.1.2015)

EPL Grupa Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci)

S&D Grupa Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim

EKR Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy

ALDE Grupa Porozumienia Liberalów i Demokratów na rzecz Europy

GUE/NGL Konfederacyjna Grupa Zjednoczonej Lewicy Europejskiej / Nordycka Zielona Lewica

Zieloni/WSE Grupa Zielonych / Wolne Przymierze Europejskie

EFDD Grupy Europa Wolności i Demokracji Bezpośredniej

NI Niezrzeszeni

ROZDZIAŁ MIEJSC WEDŁUG GRUP
POLITYCZNYCH I PAŃSTW CZŁONKOWSKICH (14.1.2015)

	EPL	S&D	EKR	ALDE	GUE/ NGL	Zieloni/ WSE	EFDD	NI	Razem
 Belgia	4	4	4	6		2		1	21
 Bułgaria	7	4	2	4					17
 Republika Czeska	7	4	2	4	3		1		21
 Dania	1	3	4	3	1	1			13
 Niemcy	34	27	8	4	8	13		2	96
 Estonia	1	1		3		1			6
 Irlandia	4	1	1	1	4				11
 Grecja	5	4	1		6			5	21
 Hiszpania	17	14		8	11	4			54
 Francja	20	13		7	4	6	1	23	74
 Chorwacja	5	2	1	2		1			11
 Włochy	17	31			3		17	5	73
 Cypr	2	2			2				6
 Łotwa	4	1	1			1		1	8
 Litwa	2	2	1	3		1	2		11
 Luksemburg	3	1		1		1			6
 Węgry	12	4				2		3	21
 Malta	3	3							6
 Niderlandy	5	3	2	7	3	2		4	26
 Austria	5	5		1		3		4	18
 Polska	23	5	19				1	3	51
 Portugalia	7	8		2	4				21
 Rumunia	13	16		3					32
 Słowenia	5	1		1		1			8
 Słowacja	6	4	3						13
 Finlandia	3	2	2	4	1	1			13
 Szwecja	4	6		3	1	4	2		20
 Zjednoczone Królestwo		20	20	1	1	6	24	1	73
Razem UE	219	191	71	68	52	50	48	52	751

ODWIEDŹ I POZNAJ LEPIEJ PARLAMENT EUROPEJSKI

Czy chciałbyś się dowiedzieć, jak projekty zamieniają się w przepisy prawne i w jaki sposób poseł z Twojego okręgu wyborczego bierze udział w procesie podejmowania decyzji, które mają wpływ na Twoje codzienne życie?

Parlament Europejski w Brukseli i Strasburgu umożliwia odwiedzającym lepsze zrozumienie tej instytucji, jej historii i UE jako całości, a to wszystko dzięki wielu stworzonym w tym celu interaktywnym narzędziom. Dodatkowe informacje na temat wszystkich wymienionych poniżej rodzajów działań i miejsc można znaleźć na stronie internetowej Parlamentu Europejskiego: europarl.europa.eu

PARLAMENTARIUM (BRUKSELA)

Informuje o historii integracji europejskiej i wpływie UE na nasze codzienne życie za pośrednictwem zabaw i interaktywnych narzędzi multimedialnych. Otwarte jest siedem dni w tygodniu, a wizyta nie wymaga wcześniejszej rezerwacji.

DOM HISTORII EUROPEJSKIEJ (BRUKSELA)

Umożliwia zapoznanie się z historią Europy XX wieku i zrozumienie jej znaczenia dla teraźniejszości.

ZWIEDZANIE SALI POSIEDZEŃ PLENARNYCH

Salę plenarną w Brukseli można zwiedzać przy pomocy praktycznego przewodnika multimedialnego (zwiedzanie odbywa się dwa razy dziennie i nie ma potrzeby wcześniejszej rezerwacji). Można też wziąć udział w posiedzeniu podczas sesji plenarnej w Strasburgu i śledzić je z galerii dla odwiedzających.

ZWIEDZANIE PARLAMENTU PRZEZ GRUPY

Można wysłuchać prezentacji pracownika Parlamentu poświęconej roli i działalności Parlamentu Europejskiego. Zwiedzanie obejmuje salę plenarną w Brukseli lub Strasburgu (w dni robocze, tylko pod warunkiem wcześniejszej rezerwacji, dla grup liczących co najmniej 20 osób).

GRA Z PODZIAŁEM NA ROLE DLA SZKÓŁ (BRUKSELA)

Jest to okazja dla uczniów, którzy przez dwie i pół godziny mogą zająć miejsca posłów do Parlamentu Europejskiego oraz w innowacyjny i zabawny sposób zapoznać się z procesami decyzyjnymi w Parlamencie Europejskim (w dni robocze, tylko pod warunkiem wcześniejszej rezerwacji, dla grup liczących 16–32 uczniów).

PROGRAM „EUROSCOLA” (STRASBURG)

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych mają jedyną w swoim rodzaju okazję doświadczenia, jak wygląda podejmowanie decyzji w UE, a to wszystko w formie wielojęzycznego Europejskiego Parlamentu Młodzieży obradującego w ławach poselskich sali plenarnej PE.

PARLAMENT BLIŻEJ CIEBIE

Istnieje możliwość uczestnictwa w spotkaniach informacyjnych, wystawach i debatach poświęconych sprawom europejskim, które są organizowane przez biura informacyjne Parlamentu Europejskiego we wszystkich państwach członkowskich.

BIURO INFORMACYJNE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W WARSZAWIE

ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
POLSKA
tel.: +48 225952470
faks: +48 225952480
epwarszawa@europarl.europa.eu
www.europarl.pl

BIURO INFORMACYJNE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO WE WROCŁAWIU

ul. Widok 10
50-052 Wrocław
POLSKA
tel.: +48 713376363
faks: +48 713472340
epwroclaw@europarl.europa.eu

... LUB BĄDŹ Z NAMI W KONTAKCIE!

ODWIEDŹ NASZĄ STRONĘ INTERNETOWĄ:

można tu na żywo śledzić posiedzenia plenarne, znaleźć dane kontaktowe posłów z poszczególnych krajów, a także wiele informacji, zarówno tych dotyczących wydarzeń bieżących, jak i analiz i sprawozdań na określone tematy:

europarl.europa.eu

ZNAJDŹ NAS NA FACEBOOKU I DOŁĄCZ DO DYSKUSJI:

facebook.com/europeanparliament

BĄDŹ Z NAMI NA TWITTERZE:

twitter.com/europarl_pl

DOWIADUJ SIĘ NA BIEŻĄCO O DZIAŁANIACH POSŁÓW I PARTII POLITYCZNYCH:

epnewshub.eu

Jeżeli odwiedziłeś już Parlament Europejski, możesz wysłać swój adres e-mailowy na adres **vissem-pl@europarl.europa.eu**, aby pozostać w kontakcie z innymi członkami swojej grupy, wymieniać się zdjęciami i otrzymywać biuletyn informacyjny poświęcony aktualnym tematom dotyczącym Parlamentu Europejskiego.

